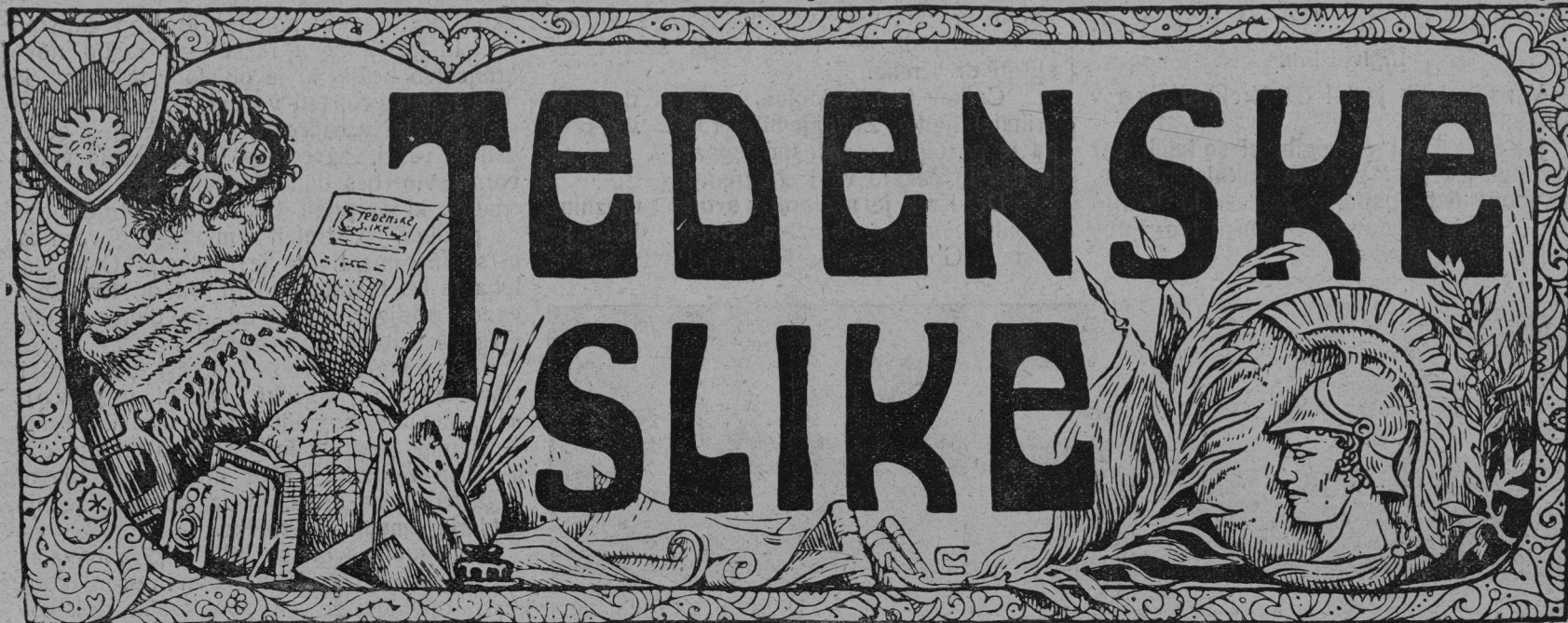

Pos mezna številka 30 vinarjev.

Štev. 44.

V Ljubljani, v sredo 31. oktobra 1917.

Leto IV.

Dvanajsta bitka ob Soči.

Možnar za metanje min v sprednjo sovražno bojno črto na Soči, kjer divja od 18. t. m. ljuta bitka.

Spomini na dr. Kreka.

Dr. Ivan Lah.

V tistih letih je bil dr. Krek pridigar v Ljubljani

Jaz sem živel v krogih, ki so imeli, kar se pridigarjev tiče, prvo in zadnjo besedo. To so bile tiste pobožne ženske, ki tvorijo vedno vdano in glavno poslušalstvo ljubljanskih pridigarjev.

ali na praznik ven, v tivolski gozd ali na posavsko polje — toda takrat sem hotel slišati dr. Kreka.

Cerkev je bila polna, a še vedno so prihajali ljudje. Zunaj je bila vročina, v cerkvi pa je postajalo nezno soparno. Vse se je trlo in čakalo velikega trenutka.

Dr. Krek je nastopil s svojim prijaznim smehljajočim se obrazom. Sveta tihota je nastala. Govor je bil o Petru in Pavlu, kakor

kana, pod katerih nogama je propadal stari svet in je na njega razvalinah rastlo novo kraljestvo božje, ki je objelo v sebi vse, ki niso hoteli propasti v temi...

Ženske v ospredju so poslušale z očmi, usti in ušesi, vsa cerkev je odmevala v govornikovih besedah in celo oni možje v ozadju, ki so prišli bolj na žegnanje nego na pridigo, so strmeli v mladega govornika in si tiho mislili: to je pridigar! Četrto stoletja je od takrat: ako bi bil dr. Krek navaden pridigar, ne bi mi do danes ostala njegova pridiga v spominu.

Ob njegovi smrti so časopisi, tudi nemški, slavili v njem govornika. Da, bil je govornik: ne mož bogatih fraz in visokih besedi — ampak priprost in domač, a pri tem duhovit in zanimiv, kakor umetnik iz njegovega rojstnega kraja, ki iz domače zemlje ustvarja umetniške izdelke.

Njegovi govori so bili šopki iz domačih rož, a če je govoril politikom in učenjakom, jih je obvladal z jasnostjo svojih dokazov in bogastvom svoje učenosti: kazal je nova, višja pota, večje lepše cilje — zato niso mogli vsi za njim.

* * *

Med dijaki se je šepetalo, da dr. Krek poučuje slovanske jezike. Kdor hoče, naj pride.

Šel sem tudi jaz. Ob 7. zv. nas je bila polna mala soba v njegovem stanovanju pred škofijo. Bila je ura za češčino.

Dr. Krek je prišel, prinesel je s seboj pol litra vina in viržinko v rokah (takrat še ni bil abstinent, nasprotno so govorili, da ljubi vino). Vsedel se je na mizo med nas in je začel praviti o Čehih. Čitali smo češke pesmi. Bilo je zelo živahno, kajti dr. Krek je vedel mnogo povedati.

Stoinkokrat je prižgal svojo viržinko, ki mu je med pripovedovanjem zopet ugasnila.

Dr. Krek je obvladal vse slovanske jezike, (razven menda bolgarščine, na kateri mu gotovo ni bilo mnogo ležeče), govoril je

Ob Soči: Strelski jarek, zavarovan z vrečami, polnimi peska, in betoniran. Tu je opazovalnica, ki je telefonično zvezana s poveljstvom.

Pri moji gospodinjici se je shajal vsake nedelje zvečer zbor takih ženic, ki so natančno preračevale vse cerkvene razmere ljubljanskih farâ.

Stanovali smo takrat skupaj sami mladi študenti-začetniki. Nekateri so se hoteli prikupiti svoji gospodinjici na ta način, da so ji šli že eno uro pred pridigo v cerkev čuvati prostor: sedli so v klop, dokler ni prišla gospodinja. Kajti naša gospodinja je bila velika oboževalka pridigarjev in je bila med onimi, ki vsako nedeljo popoldne obidejo vse cerkve od sv. Petra pa do sv. Jakoba.

Motil bi se, kdor bi hotel tem krogom odreči zmožnost kritike glede govorniških sposobnosti, nasprotno: to so zelo razvjeni poslušalci in jim gre pred vsemi pravica da izrečejo o pridigarjih svoje mnenje.

Takrat se je torej o dr. Kreku mnogo govorilo. Bil je ljubljenec teh dobrih duš, ki so hotele poslušati besedo božjo. Toda te ženske so poznale Ljubljano in njene ljudi in študente desetletja nazaj. In tudi o dr. Kreku so mnogo vedele: bil je vesel, lahkoživ, skoraj bi se bilo zgodilo, da bi ne bil šel v lemenat. Tudi potem ga je še vabil svet. Kako ne? Bil je lep, mlad, nadarjen, poln življenja. Toda z božjo pomočjo je premagal vse skušnjave in škof ga je poklical v Ljubljano za pridigarja.

Bogaboječe ženske so pravile o njem, da se na govor nikoli ne pripravi, ampak da govori kar tako. To se jim je zdelo nekaj posebnega, kajti navada je bila „da gospod pridigo dobro preštudira...“

Bil je sv. Petra in Pavla dan, ko vse Poljane, Šentpeterska cesta, Zelena jama in vse obrežje Ljublanice tja do Most tako svečano odmeva v ubranih glasovih šentpeterskih zvonov.

Gospodinja je pravila, da bo imel dr. Krek ob 2. pop. pri sv. Petru slavnostno pridigo. Navadno me je vodila pot v nedeljo

se nam kažete pred spreobrnjenjem. Z lahкими priprostimi besedami je naslikal govornik omahljivega Simona, iz katerega je po onem dogodku na Kajfovem dvorišču nastala peter-skala, na katerem stoji cerkev

Učinek eksplozije bombe na soški fronti. Kadar se razpoči težka bomba, trepeče vsa okolica, stavbe se rušijo, ljudje padajo na tla in strehe se dvigajo. Težak vojni avtomobil je prevrnil silni zračni tlak.

Kristova, in z druge strani je prišel omahljivi vojščak Savel, iz katerega je vstal Pavel, veliki oznanjevalec novega evangelija. Kmalu sta stala pred očarano množico apostolska prvaka v vsem sijaju svoje slave, kot veli-

poleg jugoslovanščine češko, poljsko in rusko. Pri svojem pouku je nas opozarjal na podrobnosti in razlike med posameznimi narječji. Imel je izboren sluh in natančno izgovorjavo. Slovnice ni ljubil — šlo mu je pred-

vsem za praktično stran: hotel je mladini pokazati pot na slovanska polja: potem hodi vsak, kakor mu drago! Prišli smo do izrazov, ki so sami posebi budili zanimanje: bil je vesel, ko je videl, da mu sledimo. Vedel je da ne pojdejo vsi do konca: toda, ako jih pojde polovica, je dovolj.

Pogosto se je razgovoril kot najučenejši slavist, drugič ga je zvalil kak spomin s potovanj in je pravil o narodnih običajih

telj mladih let, fant, ki je delal na železnici, je čital tudi to. Torej ni brez pomena.

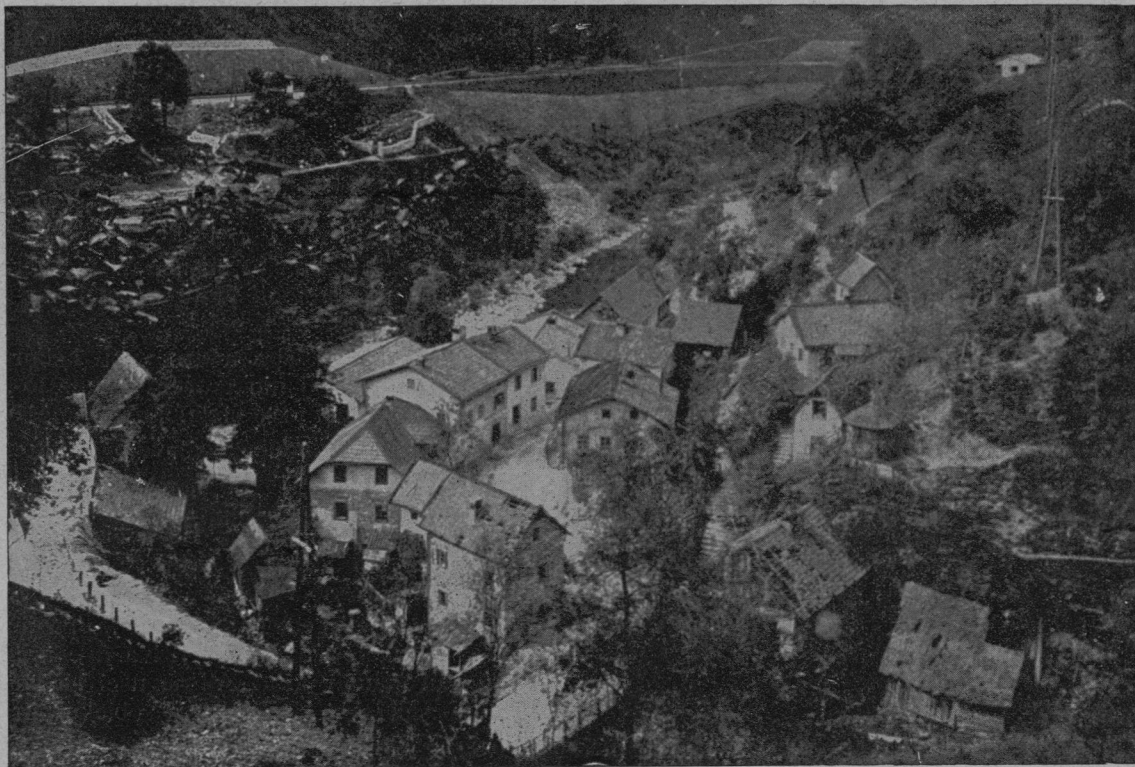
Dr. Krek je videl novi čas, ki je prihajal z vso silo in urnostjo. Iz „pomenkov“ se je rodila knjiga „Socializem“.

Mi smo takrat že odhajali v svet iskat visoke učenosti. In glej, kamor si priše!, povsod socializem, socialno vprašanje, socialna veda! Treba se je bilo seznaniti s Marksovim „Kapitalizmom“, s Sombartovim

miji“, o „zadružništvu“, o organizaciji . . . Vedno se ti je zdelo, da komaj dohajaš čas. A dr. Krek je med tem vse, o čemer si tam komaj čital in premišljal, doma že ustanovil in organiziral. Vzrastla je gospodarska, politična, zadružna organizacija. Leta so potekla v tej organizaciji narodnega gospodarstva.

In pri tem je našel časa, da je bogoslovcem in narodu razlagal „Zgodbesv. pisma“, da je pregledal vse, kar je novega prinesel svet in je v parlamentu v britkih besedah bral levite onim, ki so še vedno hoteli zatirati jugoslovansko rajo. V dr. Kreku je živel pesnik-govornik in ljudski pisatelj-sociolog in teolog-ekonom in politik — predvsem pa organizator in neumorno delaven mož.

(Dalje prihodnjič.)

Podmelške Klavže, prva postaja od Sv. Lucije proti Podbrdu. Klavža so ob 11. soški bitki Lahi močno obstreljevali.

i. t. d. Tako je budil zanimanje, in mladina se je rada učila in čitala: kdor je premagal začetke, je lahko nadaljeval sam. Opozarjal nas je na naše dialekte in na njih podobnost z različnimi slovanskimi jeziki n. pr. dolensščina in ruščina, idrijsko-žirovski dialekt in češčina i. t. d.

Politike se je pri tem izogibal. Ko je nekoč na to nanasel govor, je rekel; „Bodimo veseli, da imamo medsebojni boj. V njem se merijo in rastejo naše moči, brez tega bi poginili v lastni lenobi.“ (Seveda je mislil na boj, ki ustvarja, ne na boj, ki le uničuje.) Bil je vzgojitelj: po svoji naravi in zmožnosti ni mogel drugzega biti, bil je poklican, da postane ne le vzgojitelj mladine, ampak vzgojitelj naroda. V svoji stranki je bil vzgojitelj generacije; kolikor je zagrešila enostranost preteklosti, je imela popraviti vsestranost v bodočnosti. Dal nam je zgled: mladino je treba vesti na ona slovanska polja, kjer raste skupna slovanska kultura.

* * *

Čitali smo takrat „Dom in Svet“. Ljubili smo pesmi, povesti in novele in smo mislili, da je v tem vsa rešitev našega vprašanja. Tudi dr. Krek je pisal povesti v „Dom in Svet“ in v knjige Mohorjeve družbe.

Prvič smo takrat čitali o mladeniču, ki je zašel v svet in ga je zvalila nova družba socialistov. Zdelo se nam je to tuje, kakor da ne spada v našo deželo. Bili smo še preveč zasanjani v svojo romantično preteklost, da bi bili razumeli, kaj se godi pri nas.

Toda kmalu so se na platnicah „Dom in Sveta“ pojavili „Socialni pomenki“. Mislili smo, da niso važni. Toda kmalu so bili pomenki v listu samem. Mislili smo, da je manjkalo boljšega gradiva. Toda moj prijatelj

„Socializmom“, s Herknerjevim „Delavskim vprašanjem“. Študent je debatiral z Engelsom in Bernsteinom, z Bebelom in Kautskym, z Masarykom in Kristanom.

In si prišel zopet domov v rodno vas

S Krasa: Od 18. t. m. grme zopet naši in laški topovi, uničujoči vas za vasjo in izpreminjajoči slovansko kulturno ozemlje v puščavo. Slika kaže vas Gorjansko blizu Komna. V ozadju dim laških granat.

in glej, ob vasi stoji novo poslopje — mlekarna. Odkod in kako, si izpraševal. Dr. Krek je bil tu i. t. d.

In zopet si se vrnil v daljno mesto, in mladina je debatirala o „nacionalni ekono-

oblekel resnično Murrelovo najbolj praznično obleko.

Jacka so odvedli v Murrelovo kabino, kjer se je moral vpricho Mohra, straže in Murrela preobleči v svojo obleko, nato pa

E. G. Brat:

Beg za milijoni.

Roman Slovenca Amerikanca.

14. nadaljevanje.

Kapitan je pritisnil na električen gumb.

»Ukradene milijone je naložil v Angleški banki!« je še zaklical Murrel.

»Ali pa tudi ne!« je odgovoril kapitan in pokazal Jacka prvemu čolnarju, ki je vstopil s stražo. »Evo ga, to je Jack Bell, tat milijonov iz Chicaga!«

»Ali res?! Kje, vraga, je pa tičal?« se je čudil Michel Mohr z najodkritosrčnejšim obrazom.

»Svobodno je živel med nami. A zdaj ga odvedite v zapor in postavite stražo, da ne uide!« je ukazal kapitan.

»Marš!« je revsknil Mohr na svojega najboljšega prijatelja ter ga zgrabil za vrat. No, zgrabil je za ovratnik sukne ter jo potegnil navzdol, da bi bilo videti njegovo ravnanje še odurneje.

»Ne, — moj smoking!« je zajavkal Frank Murrel, kajti Jack je bil za pojedino

so ga odgnali v osamljeno kabino za kaznjence.

»Marš noter, ti prepleti milijonski tat, ti!« je tulil Mohr ter brcnil mogočno s svojimi okovanimi črevlji za Jackom tako spretno da je zadel le zrak. Nato je kabino zaklenil ter postavil pred njo stražo s puško. »Da ti ne uide ta lopov! Pazi! Prebrisan je kot sam satan! Dovolj dela in skrbi nam je povzročil, ta duša sapramenska!«

polnočjo. Zato je ukazal, naj se uporablja le polovico strojne sile ter je dal v Plymoth brzojaviti, da ima milijonskega tatu, Jack Bella na krovu zaprtega.

Bila je že polnoč, ko je lezel parnik precej tesno ob Cowsandu.

Takrat se je priplazil Michel Mohr in svoje kajute ter je poslušnil. Nikjer nikogar. Vse je spalo. Tiho po prstih je stopal h kabini za kaznjence. Našel je ondi stražo,

Jack se je takoj prebudil, ko mu je Mohr posvetil v obraz.

»Prijatelj —!«

»Tiho, — ne govori — zunaj stoji straža!« je šepetal Mohr. »Tu imaš vrvico, da splezaš na okno. Potem skoči v morje!«

»Drugače ni pomoči?«

»Ni je! Verjemi! Vse sem premislil. Obala je jako blizu. Nevarnosti ni nobene. Če skočiš v pol ure doli, si rešen!«

Jack mu je stisnil roko: »Hvala ti?« In segel je v žep svoje suknje ter mu izročil listnico. »Tu je ves moj denar. Naredi zavoj ter ga oddaj na ameriški agenturi v Plymothu. Kadar bo vzduh čist, pridem ponj!«

»Vse storim zate! Zbogom! — A ne pozabi vzeti vrvico s seboj! Sicer me izdaš!«

»Ne pozabim! Zdravstvuj, dobri kame-rad!«

Vnovič sta si krepko stisnila desnici ter ju stresla. Nato je stopil Mohr zopet iz kabine ter jo zaklenil za seboj.

»Spi,« je dejal stražniku. »Spi kakor ubit. Toda ne zaupaj mu preveč! Takile lopovi so potuhnjenci prve vrste. Lahko noč!«

In tiho se je odplazil v svojo kajuto. Tam je listnico zavil v velik robec ter jo skrnil med svoje perilo. Nato je legel in — čakal. Saj zaspiti ni mogel. Bo li skočil ali ne? Ali ga opazi stražnik? Kaj če po nesreči utone? Strašno bi bilo!

Dolgo se je premetaval, končno pa je nemiren usnul. Toda spal je jedva dve uri, ko je začul sumljiv krik. Ali je ušel ali pa so ga zasačili? — Urno se je oblekel in stekel proti kabini za kaznjence. Že oddaleč je slišal službujočega častnika, ki je proklinjal, da se je bliskalo in rohnel, kakor bi nameraval stražo pri tej priči na kosce raztrgati.

»Ti lena svinja! Spi — a v ječi je tat milijonov! Seveda ti je zdaj ušel — skozi okno je skočil, a ti ga še slišal nisi, mrha! Strela naj te ubije z jasnega! Marš, h kapitanu!«

S Krasa: Slovenske hiše za fronto, ki so jih uničili topovski strelji.

Medtem pa se je priplazil k Murrelu v kajuto steward, ki ga je doslej krmil in napajal. S solzami v očeh ga je rotal, naj ga — za božjo voljo! — nikar ne izda, ker sicer izgubi svojo službo ter bo povrh še kruto kaznovan.

Murrel je imel mehko srce in solz sploh ni lahko prenašal. Zato se mu je steward zasmilil, tembolj, ker mu je moral v svoji duši priznati, da ga je vse potovanje resnično dobro zalagal z jedmi in pijačo.

»Dajte mi dvajset dolarjev nazaj!« je ukazal Frank Murrel. »S tem je stvar za naju opravljena!«

In steward je vrnil denar ter se zadovoljno odplazil...

Tako je bil Jack Bell zasačen in zaprt. Gola kabina je imela edinole neznatno nagnjene deske — ležišče kaznjencevo — ter visoko zgoraj v steni okroglo okno.

»Prav prijazna luknja!« je razmišljal Jack. »Samo, če bi bila vsaj malo svetlejša! — Eh, pa pojdemo spat nocoj. Zabave je bilo dovolj.«

In iztegnil se je po deski ter skušal zaspiti. Bilo je že deset. Na ladji je postajalo tiho in mirno.

V svoji kabini pa je Michel Mohr krčil pesti, letal z dolgimi koraki gor in dol ter rohnel:

»Grom in strela! Kaj bo zdaj?« — Kako mu naj pomagam? In kam? S čim? — Ti sapramenski komedijant, kar vrat bi mu zavil! Ampak Jack je le tič! Škoda bi ga bilo, če bi ga zdajle res prijeli in zamehurili... Ampak le kaj naj storim? Kako, kdaj s čim? — Gromska strela!«

Tako je premišljal, rohnel, krel in letal iz kota v kot...

XI. Skok v morje.

»Pennsylvanija« se je bila zaradi malega viharja toliko zakasnila, da kapitan ni mogel misliti več na to, da dospe v lukko še pred

ki je na kupu vrvi sede spavala.

»Oho! Takole stražiš?« se je zadržal, toda skoraj šepetaje. »Ali ti nisem dovolj zabičeval, da pazi na tatu, ki je ukral milijone? — He, je li sploh še v kabini? — Da spi,

S soške fronte: Kaverna v kraški pečini. Ker so na Krasu mnogobrojne jame, jih uporablja naše vojaštvo lahko brez posebnega truda.

praviš? Mogoče, ali pa si slišal le lastno smrčanje! — Daj ključ sem!«

Razsvetilil je s svojo električno svetiljko za hip, vtaknil ključ in odklenil.

»Pazi in čakaj! Pogledam, takoj se vrnem!« je še pošepetal osorno ter izginil v kabini.

»Dvakrat sem te svaril!« je zarežal zdaj še Mohr na trepetajočega stražnika. »Še ponoči sem te opozarjal. O polnoči je bil tat še v kabini — sam sem se prepričal, da spi — ali da se vsaj dela, kakor bi spal —! In zdaj ti je vendarle ušel! Gospod častnik,

naj li izpustim čoln? Morda ga še ujamemo...«

»Kaj veste, na katero stran je odplaval? — Morda je tudi utonil! Kod naj ga iščemo po temi! Gromska strela, kaj li poreče gospod kapitan!« se je jezil častnik »Stopaj! Poročat grem kapitanu.«

Kapitan pa je le široko zaklel, velestražo zapreti, se obrnil na drugo plat ter je zaspal znova.

in prijaznih dam ter kako ga je šele končno razkrinkal Frank Murrel.

Že je hotelo iz njega bruhniti vse zaničevanje malo inteligentne parnikove posadke z debelim kapitanom vred, toda tedaj je začul za svojim hrbtom krik Pollyn:

»Kje je? Kje je, mr. Dodd?«

»Skočil je v morje!« je odgovoril Dodd, od jeze ves bled.

»Utonil! Moj Bog!« je kriknila ter se

krade milijone, ne pozna samomora!«

»Ali saj je blazen!« je zajavkala.

»Gotovo, gotovo! Pregarja ga manija, — na vsak način hoče skriti denar ter nama uiti! Le potrpljenje! Dobiva ga morda že prav kmalu... Da, povejte mi, no: veste li, če je znal vaš gospod dobro plavati?«

»Seveda! Plaval je kot riba! Saj le bil več let tudi sam mornar!« je priznala Polly, tudi sama sebi v tolažbo.

»No, vidite! Mojster plavač je! Kajpak! Rešil se je na Cowsand!«

Popolnoma prepričan je bil, da je stvar taka in nič drugačna; njegova trdna vera pa je vplivala tudi na Pollyno zbegano dušo: tudi Polly je trdno upala, da jo je Jack srečno odnesel... in postala je zopet boljše volje.

Dodd se je nato pogovarjal še s Frankom Murrelom, da bi zvedel kakšne posebne znake za novo tiralnico, ki jo je nameraval objaviti v časopisju, — Murrel pa ni vedel povedati nič drugega, kakor da ima Jack zopet rujave lase, da je golobrad in njemu resnično zelo podoben ter da mu je Jack sam povedal, kje leže ukradeni milijoni: namreč v Angleški banki v Londonu.

»Tam jih dobite prav gotovo!« je zatrjeval Murrel. »Ampak, prosim — jaz bom zahteval provizijo za to svojo informacijo! Po pravici mi gre... potem pa tudi pomislite, da sem — umetnik!«

»Že prav!« je dejal Dodd in mu obrnil hrbet. Nato je odšel zopet na kopno pozvedet, kdaj odplove kak parnik v smeri Cowsanda nazaj...

Medtem je bil tudi Michel Mohr že na kopnem ter je urno našel ameriško agenturo. Toda blagajna je bila polna ljudi, ki so ondi menjali svoj denar ali pa sprejemali svoje naložke, pisma ali nakazane svote.

»Prosim, spravite tale zavoj!« je zaklical Mohr ter iztegnil svojo roko preko več glav. »Lastnik pride sam ponj!«

Agent je vzel zavoj ter ga položil na pult, ne da bi ga ogledal.

Četrť ure kasneje je ostavila »Pennsylvanija« luko. Malo pred izhodom je že prehitela mal policijski parnik, na čegar krovu

S tirolske fronte, kjer poveljuje baron Conrad pl. Hötendorfski in kjer so boji zopet oživel. Slika kaže eksplozijo granate.

Kmalu nato se je moral parnik ustaviti. Dospel je do vhoda v luko, a ondi je moral čakati cele tri ure, predno je smel zopet dalje. V Plymothu je imela ladja ostati le tri četrt ure. Za sprejem je bilo pripravljeno vse.

Dodd je bil s Polly dospel že dan poprej v Plymoth. Ameriško veleposlaništvo v Londonu ga je brzojavno legitimiralo, in nato se mu je postavila vsa policija v Plymothu na uslugo.

Toda še v isti noči je dočakal Dodd velikansko presenečenje: za prvo brzojavko, da je tat zopet na ladji, je došla kmalu še druga, da je tat skočil v morje ter izginil po noči brez sledu.

Dodd je pustil brzojavko v hotelu ter naročil, naj jo izroče Polly, ko se zbudi; sam pa se je takoj odpeljal s carinskim čolnom »Pennsylvaniji« naproti.

Brez ovir so ga spustili na krov. Obletal je kapitana, častnika, zaprtega stražnika in Mohra, izpraševal in pozvedoval, pregledal je kabino za kaznjence, a našel je le, da je okence še vedno odprto, o Jacku pa nikakega sledu več.

»Kaj mislite: je li utonil?« je spraševal kapitana.

»Če ni prav izvrsten plavač, je gotovo utonil,« je odgovoril kapitan. »Če pa je plavač, je mogoče, da se je rešil na Cowsand. Toda kdaj je dospel na kopno, ne morem reči, ker ne vemo, kdaj je skočil v vodo. Vsekakor je odtlej vsaj že 4—6 ur!«

Medtem je došla na »Pennsylvanijo« zdravstvena policija in konštatala, da je na krovu vse zdravo. Nato je smel parnik šele pristati in ljudi izkrcati.

Dodd je bil besen. Zlasti pa ga je togotilo, ko so mu pripovedovali, kako svobodno se je Jack skoraj vso pot zabaval v družbi najboljših potnikov, premnogih lepih deklic

zgrudila nezavestna.

Dodd in Mohr sta jo odnesla na platnen naslanjač ter ji brizgala mrzlo vodo v obraz. Kmalu se je zopet zavedla in zaječala: »Strašno — mrtev, mrtev je!«

S Krasa: Zajeti Lahi sprejemajo menažo. Tudi Lahi so po vzoru Nemcev in Francozov vvedli čelado, ki so jih nosili v 15. in 17. veku „landsknechti“.

»Ne, nikakor!« jo je tolažil Dodd. »Ne pozabite, da imajo blazniki prav posebno srečo! Parnik je plul v času njegovega skoka v morje prav blizu obali, zato je prav zelo mogoče, da je splaval na kopno. Kdor

sta stala Dodd in Polly.

Michel Mohr je gledal s krova ter spoznal slovitega detektiva.

»Mnogo zabave!« je zakričal navzdol ter zavihtel čepico... (Dalje prihodnjič.)

Balkansko vprašanje in — mir.

Te dni je bil nemški cesar v Zofiji gost bolgarskega kralja. Seveda so se govorile zopet napitnice. Kjer je nemški cesar, brez govorov in napitnic pač ne gre. Kralj Ferdinand, bivši nemški lajtnant, je govoril o „zdaj združenih Bolgarih“, ki bodo do zadnjega moža še nadalje zvesto vztrajali na strani svojih zaveznikov ter storili vse, da pribore končno zmago in večno ujedinenje vseh Bolgarov“. Cesar Viljem je odgovoril, da „z največjim sočutjem zasleduje iz srca izvirajoče hrepenenje Bolgarov po narodnem edinstvu“ ter da je ponosen, da so njegove čete pomagale do uspeha, ki je prinesel Bolgarom uresničenje njihove zgodovinske težnje. Ni več daleč čas, ko bo velika, srečna, zavarovana Bolgarija videla vse doslej ločene sinove združene v polni edinosti pod enim žezlom.“

Iz teh govorov je jasno, da hoče Bolgarija v današnji vojni osvojene krajine Srbov in Rumunov obdržati trajno ter da ji Nemčija ali vsaj nemški cesar pritrjuje. Bolgarija torej z nemškim soglašanjem zahteva aneksije! Bolgari hočejo obdržati Makedonijo in Dobručo! Nemci pa ne dajo Belgije nazaj brez odškodbe.

Nemški državni zbor se je izrekel za mir brez aneksij, naš zunanji minister grof Černin predlaga mir brez aneksij, papež in konferenca v Stokholmu sta se izjavila za mir brez aneksij: bolgarski kralj in nemški cesar pa govorita brez ozira na vsa druga mnenja o aneksiji Makedonije in Dobruče. Antanta seveda zato lahko vpije, da mora

Tirolec prostovoljec, 79-letni Gašper Walnöfer, nadlovec pri tirol. strelcih. Udeležil se je že vojne l. 1848/49 proti Lahom, leta 1866 zopet proti Lahom in se udeležuje zdaj tretjič prostovoljno vojne proti Lahom. Prvič je bil odlikovan s srebrno, drugič z zlato medaljo in raznimi drugimi redovi.

iti vojna dalje, „dokler ne bodo ležali Nemci na tleh.“ Vsi evropski narodi so brez moči, ker Ferdinand in Viljem nočeta nič slišati o miru brez aneksij.

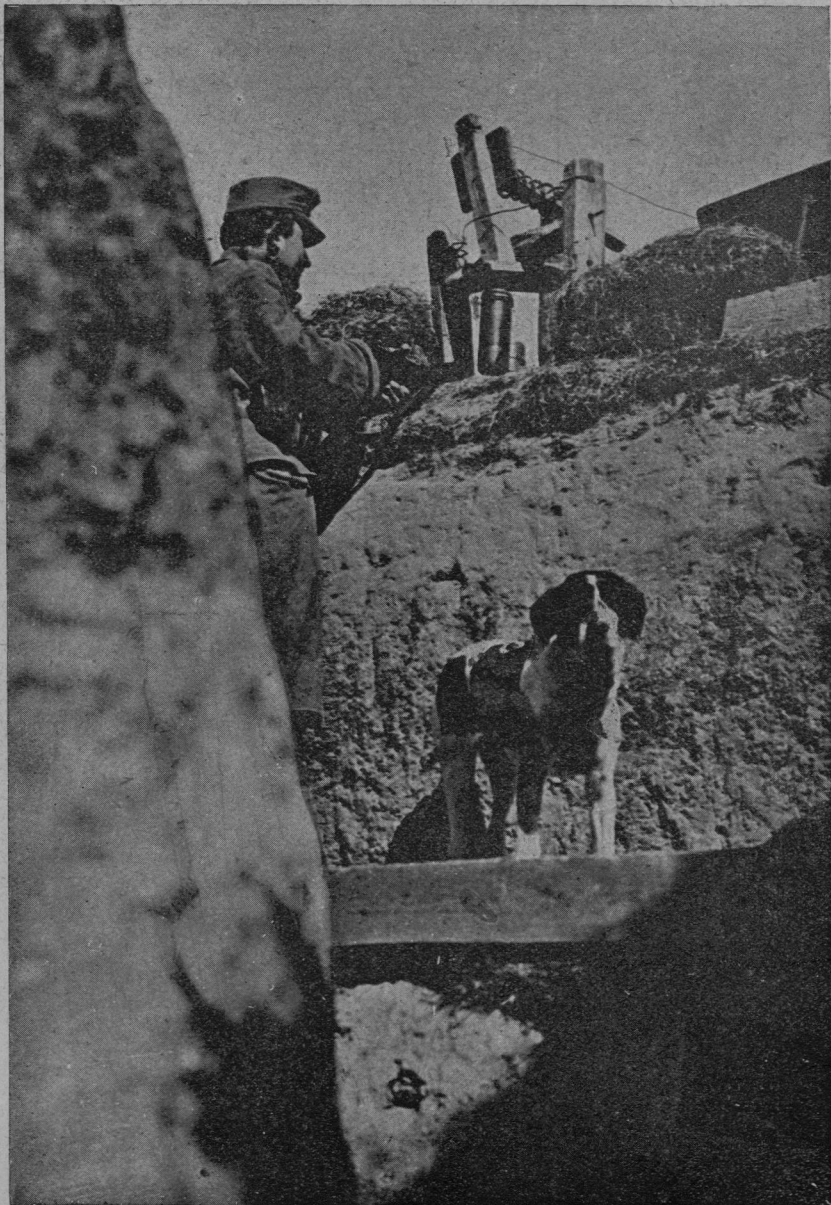
Balkansko vprašanje je bilo neposredni povod sedanje vojne. Ruski vpliv na Srbijo in Nemški vpliv na Bolgarijo je bil že pred vojno velik. Križajoči se interesi na Balkanu so končno vžgali sedanji požar. Nasilen mir je bil v Bukareštu l. 1913, v katerem so premagani Bolgari morali zmagovitim Srbom odstopiti vso Makedonijo ter Rumunom kos Dobruče. Iz tega krivičnega mira je ostalo sovražstvo Bolgarov, ki so l. 1915 napadli Srbe ter jih s pomočja Nemcev uničili.

Ali naj se sklene po sedanji vojni enako krivičen in nasilen mir, ki bo rodil — novo vojno?

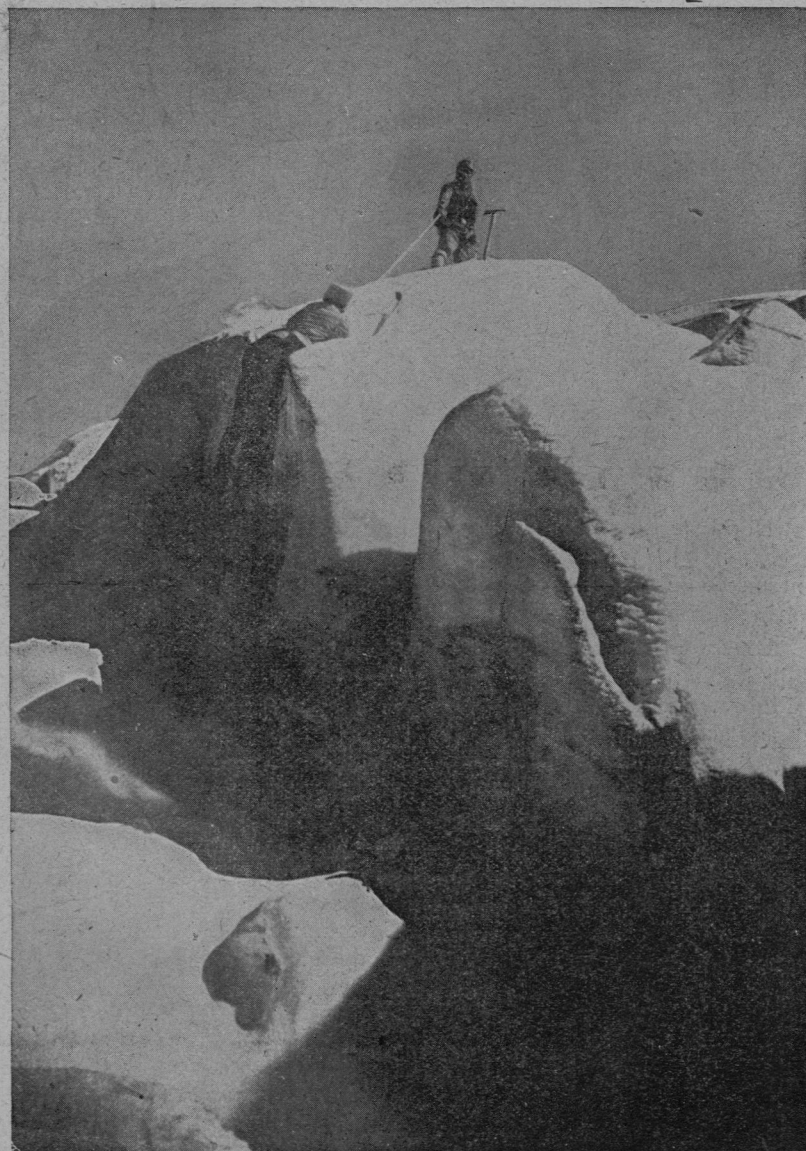
Nemški cesar je naglašal svojo radost nad narodnim edinstvom, nad združenjem vseh Bolgarov. Prav! Ali enakega edinstva si žele vsi Jugoslovani, torej tudi Slovenci. A kar je za Bolgare prav, isto za Hrvate, Slovence, Čehe, Slovake, Poljake in Malorusce ne sme veljati? — Vse nemštvo hrumi in besni proti zedinjenju slovenskih, hrvaških in srbskih dežel, vse nemštvo in madžarstvo ugovarja, da bi se opustil dualizem ter da bi se zedinili narodi v skupine po jeziku in krvi.

Danes smo torej še prav ondi, kjer smo bili pred vojno in baš zaradi česar je izbruhnila vojna. Balkansko, pravzaprav narodnostno, vprašanje še ni rešeno, a rešujejo ga Nemci, Bolgari in Madžari tako, da vojne še dolgo ne more biti konec. Antanta vidi in sliši vso to žalostno zmedo, in seveda zato ne bo odnehala. Sporazumnega miru nočejo Viljem, Ferdinand in nemško-madžarski radikalci, nego zahtevajo vojne do — zmage. Sila naj prinese mir! Torej kakor l. 1913 v Bukareštu.

Človeštvo pa umira in poginja že 4. leto!

S soške fronte: Straža v sprednjem strelskem jarku; poleg pes, ki raznaša poročila in povelja.

S tirolske fronte: Opazovališče naše armade na gorovju v bližini Ortlerja, v večnem ledu in snegu.

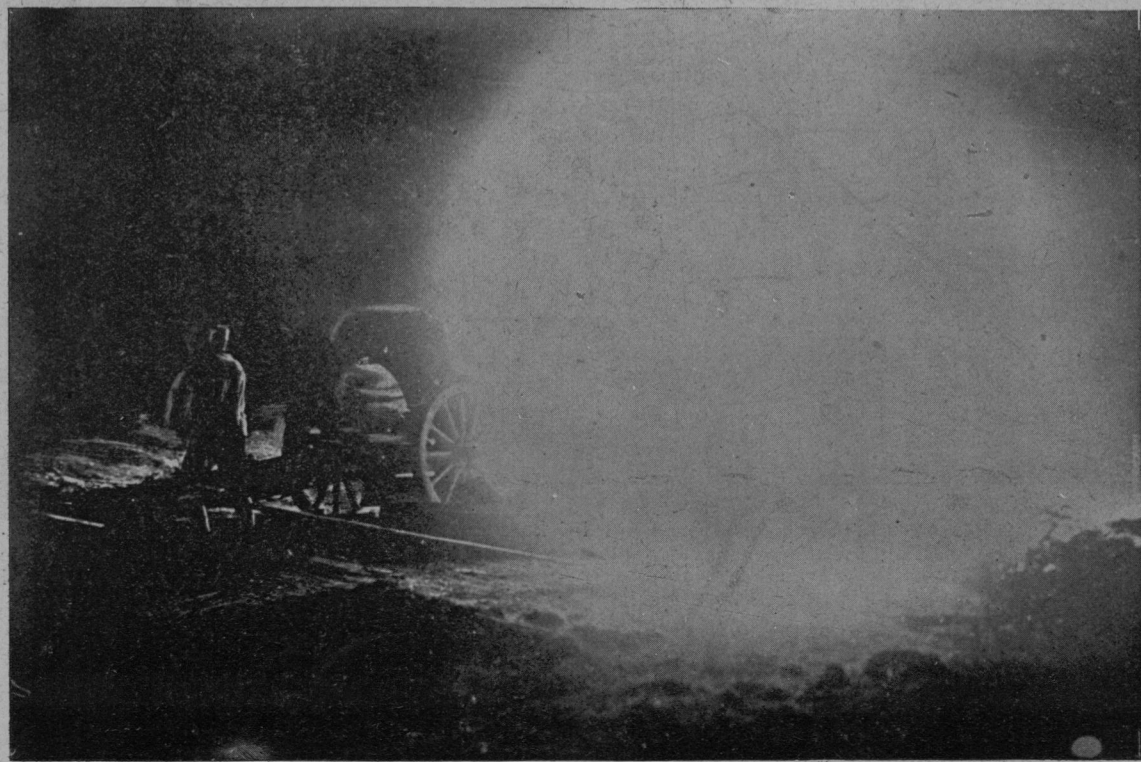
Cesar Viljem na romunski fronti: Nedavno je bil nemški cesar na romunski fronti, kjer je vrhovni poveljnik nadvojvoda Jožef.

60-letnica Resljeve smrti.

Pred 60 leti je umrl v Ljubljani mož učenjak — Čeh Josip Resel. Po njem se imenuje ena najlepših ljubljanskih cest in njego nagrobni spomenik stoji še pri — Sv. Krištofu. Njegova zasluga je današnji čudoviti razvoj prometa na morju — silni napredek v modernem ladjedelstvu.

Rojen 29. junija 1793 v Chradinu na Češkem, je kot tehnik v letih 1809—11 absolviral topničarske študije v Budjeovicah, a kasneje je še študiral na Dunaju. Toda pustil je vojaške tehniške vede ter se posvetil gozdarstvu.

L. 1817 (torej pred sto leti!) je bil — gozdar na Kranjskem v Kostanjevici in Pleterjih in od l. 1821 dalje cesarski gozdarski mojster primorskega domenskega (državnega) ravnateljstva v Trstu. Kasneje, ko je bil že nekaj let v pokoju, je l. 1848 postal mornarični podintendant. V tej državni službi je na svojem potovanju dne 10. okt. 1857 v Ljubljani umrl ter bil tukaj pokopan.

Dvoboj topništva po noči. Včasih so se vršili boji le po dnevi, danes se bojujejo večinoma po noči, ki jo razsvetljujejo strelji in eksplozije granat.

Tekom svojega bivanja v Kostanjevici se je bavil Resel z iznajbo, ki je postala za vse ladje na svetu epohalne važnosti. Tu je namreč iznašel vijak za ladje! Teoretično ga je izumil baje že l. 1812 ter ga popolnoma pravilno narisal. Po leti l. 1829 pa je začel praktične vožnje v tržaški luki s parnim strojem šesterih konjskih sil, ki je vozil ladjo s približno 40 osebami. Poskus z vijakom na morju se mu je popolnoma obnesel, a vendar slučajno efekt ni bil očitviden, ker se je neka cev za paro odvila. Pozneje se je izkazalo, da je bila njegova iznajdba popolnoma dobra in nova. Skušal je svojo iznajdbo prodati a — izumitelj ni imel sreče. Naša vlada ni imela smisla za novost. Ukradli so mu jo Angleži ter se ž obogatili!

Veliki mož je umrl revež ter je postal slaven šele po svoji smrti. Na Dunaju ima lep spomenik. Toda umrl je v zavesti, da ga domovina ni priznala ter da se je okoristila z njegovim izumom — sovražna tujina!

Žalostna usoda genija!

Poravnajte naročnino!

Žična železnica na Tirolskem za prevoz z gor v dolino za vojake in živila. Take železnice ima naša vojska na vseh frontah.

Moč misli.

Spisal Orion.

Misel človeka, prožeta z energično voljo, je nezlomljiva sila. Da je tako, nam zgodovina prikazuje mnogo oseb, katere je lastna energična volja dvignila iz nižav do najvišjih časti, ki jih more človek doseči. Sicer pa nam ni treba iskati vzorcev v minolosti, ko vendar že vsakdanje življenje dokazuje, da v boju za obstanek ostajajo zmagovalci vedno le ljudje odločne volje, omahljivci pa propadajo.

Misel je torej zelo važen faktor v življenju človeka. A še važnejši postane, če zadevo premotrimo iz okultistične strani. Vesoljnost hrani v sebi mnogo skrivnostnih resnic, ki so splošni javnosti še malo znane, dasi jih srečujemo v življenju zelo pogostoma. In ena izmed največjih takih resnic je magična moč misli.

Človek, kadar misli, uporablja iz vse-mira prejeta silo, ôd, ter jo odpošlje zopet nazaj v vsemir. Tam se v substanci etra (enako vročini, luči, glasu ali telegrafiji brez žice) pretvori v vznose, valove. Površna

misel sicer še ne provzroči daljnih posledic, pač pa misel, ki je prožeta z energično voljo.

Energična misel postane namreč nekako zavedno inteligentno bitje, ki skuša v določenem pravcu doseči zaželjeno. Ako ga v določenem kraju ne najde preveč odporne sile, se realizira, potem se pa v nevidljivem svetu združi z enakimi mislimi drugih ljudi in zavzame gotovo obliko. Blaga misel lahko

Ko bo narod zopet prost te vojne psihoze, se bodo dotične nesrečnice obupano izpraševale, kako je vendar bilo sploh možno, da so padle.

* * *

O vplivih misli nam dalje daje dovolj dokazov tudi splošno vsakdanje življenje.

Vsak narod, vsako mesto, vsak kraj in vsaka rodbina živi neko posebno življenje,

vajo skupaj.

Vsakemu človeškemu dejanju in nehanju je torej povod misel, vzgled, vzgoja. In kakoršne so misli, takšen je tudi človek. Kakoršne so misli, to žanjemo. Kakoršno je mišljenje, tako je življenje. Vsakdo je sam svoje srečkovič.

V teh starih izrekih je zapopaden večni zakon usode, kateremu se nihče ne more protiviti, pač ga pa lahko vsakdo predrugači sebi in bližnjemu v korist. Dolžnost vsakogar je torej, da se popne iz svoje vsakdanje onemoglosti. Vsakdo si mora pridobiti toliko energije, da bo sam obvladal svoje misli, kontroliral svoje cilje in presojal svoja sredstva. Vsakdo mora vedeti, da je sam stvarnik svojih misli, katerim lahko takoj pokaže drugo pot, s tem pa tudi daje svojim dejanjem etično smer.

Oblasti zla dejanja kaznujejo, toda misel, ki v začetni smeri deluje dalje, ostane. Kazni ne bodo človeštva nikdar rešile zla, marveč ga bo rešilo edino le razširjanje medsebojne ljubezni, pravice in čednosti. In dokler ne zavzamejo ljudstva takega stališča, tako dolgo ni pričakovati miru, svobode in sreče na zemlji.

Vsa Goriška zopet naša!

Vsi Jugoslovani so imeli včeraj, v nedeljo dan veselja: Lahki so sijajno premagani, laška fronta je na vseh točkah prebita, cela vrsta slovenskih občin je osvobodjena, od Kobarida in Volč pa so vdrle naše in nemške čete celo globoko na laška tla ter se preko gorečega Čedadca bližajo Vidmu. Zadnji sovražnik beži z avstrijskih tal, tudi slovenska domovina bo v par dneh popolnoma prosta sovražnikov.

Dolgo napovedovano laško ofenzivo so združeni Avstrijci in Nemci prehiteli. V sredo, dne 24. ob 7. zjutraj se je začela naša izborna pripravljena ofenziva. Čez eno uro je bruhalo na tisoče naših in nemških topov na laške postojanke, nato pa so čete vzlic viharju, dežju in snegu naskočile. Opoldne

Z gališke fronte: Naša vojska brodi s celo opremo preko plitve reke. Nekateri se drže preko reke napete žice, da ne padejo.

postane več ali manj dolgotrajna dobrodejna moč, zlobna pa nesrečonosen demon. Tako obdajajo človeka njegove lastne misli ter vplivajo nanj vse življenje.

* * *

Naša sedanja kultura se je izkazala slabo. Po njeni zaslugi je na zemlji mnogo več zlobnih kakor blagih misli. Zlobneži vzbujajo strasti, egoistična stremjenja in nasilstva. Takoj, ko je zla misel vzbujena, že sili k izvršitvi; kadar s pomočjo enakih zlih misli postane dovolj krepka, primora svojega lastnega očeta k dejanju. Izvršeno zlo pa mora zopet zlo roditi, pravi pesnik.

Kako silna je moč zlobnih misli, nam priča tudi sedanji svetovni požar s svojimi grozodejstvi. Pomislimo samo na krivice, zadane do sedaj avstrijskim slovanskim narodom, in katere je neki mogotec hotel opravičiti z izrazom „vojna psihoza“. Izraz je pravilen, toda kdo je v tem oziru provzročil vojno psihozo, dotični gospod ni povedal. Poskusimo si sami pojasniti to vprašanje!

Vojna psihoza je miselni izbruh nasilstev ljudstev, ki si laste oblast nad drugimi ljudstvi. Kjer nastopajo našemu narodu sovražni ljudje, tam kmalu miselni vznosi surovosti in strasti zastrupijo ozračje ter padajo nazaj na provzročitelje in tudi na domače ljudstvo. S tem se strasti provzročiteljev krepijo ter obenem pritiskajo na domače, miselno manj energično prebivalstvo. Še mnogo bolj čutijo ta pritisk dotičniki, ki tvorijo v tujini neznamenat narodov del, izročeni drugemu narodu na milost in nemilost. Končno nastopi na aktivni strani grozodejstvo in nasilje, na pasivni strani pa demoralizacija in propast. Kaj je toraj čudno, če je po nekaterih krajih naše ženstvo med vojno zapadlo nemoralno in njenim zlim posledicam? Besede nikajo, vzgledi vlečejo!

ki priteguje nase psihično manj razvite ljudi. Slovenski narod je preveč ponižen, italijanski preveč razburljiv, nemški preveč domišljav i. t. d. V prvem mestu vlada humor in veselje, v drugem lahkomišljenost in zaprav-

Revolucija v Petrogradu: Nedavno so se zgodili krvavi poulični boji med delavstvom in vojaštvom, ki je streljalo na ljudstvo. Več sto ljudi je obležalo mrtvih in ranjenih. Naša slika kaže hip, ko beže Leninisti po krasnem Nevskem prospektu, medtem ko strelja vojaštvo v službi Kerenskega s strojnimi puškami za ustaši.

ljivost, v tretjem oholost in domišljavost ali kakšna druga lastnost, ki daja značaj vsemu mestu. Še točnejše vidimo take splošne znake v posameznih rodbinah, če njih člani prebi-

je bila že laška bojna črta med Rombonom in Avčami na več točkah prebita, naši alpski polki so vzeli Bovec, in do Tolmina je zajejala skoro 15 km široka vrzel. Boji so

divjali za Banjško planoto, za sv. Goro in še južneje prav do morja. Že naslednjega dne se je veliki uspeh povečal, poglobil in razširil. Naše divizije so prodrle čez Kobarid in Ročinj, odpor presenečenih Lahov je bil zrušen tudi na Banjški planoti do gore sv. Gabrijela, v dveh dneh se je omajala laška črta že na širini 50 km in v soboto zvečer smo čitali: Sv. Gora in Fajtji hrib zopet naša! 60.000 laških ujetnikov, 700 laških

Z našega soškega pozorišča je padla v soboto zadnja vez dve leti in pol trajajoče slavne in požrtvovalne obrambne borbe naše armade. Na Krasu in v odseku pri Gorici niso Italijani našega navala nikjer vzdržali. Naše prednje čete so pridobile na južnem krilu Tržič. Nad Gradiško je planil naskakajoč ob treh zjutraj major Moscáry na čelu svojega hrabrega Mószeškega lovskega bataljona št. 11 čez soški most, ki je gorel, na

desni breg. Tam je iztrgal sovražniku hrib Fortin, ki leži jugozahodno od Gorice nasproti gori Sv. Mihaela. Na goriškem Gradu so razvili oddelki hrvaškega karlovskega pešpolka št. 96 ob 2. uri zjutraj naš prapor. Gorica je zopet naša! Hitro so naši sovražnika preganjali, prekoračili zahodno od osvobojenega mesta Sočo in priplezali na višino Podgoro. Banjška planota leži s Kukom že za našo bojno črto. Naše čete so v ljutih borbah izsilile tudi pri Plaveh prehod čez reko. Čedad, ki leži v beneški Sloveniji, so vzeli Nemci. Silno naprej deroč so naši zavezniki zrušili popolnoma sovražni odpor in pridobili tam izhod na beneško ravan pri Vidmu.

Premagani armadi vojvode Aosta in generala Capelle sta izgubili do nedelje 80.000 ujetnikov. Število zaplenjenih topov se nizko ceni na 600.

Tudi naše žrtve niso majhne, a uspeh je veličasten. Slava junakom! Večni spomin padlim žrtvam!

* * *

V ponedeljek, 29. t. m. smo čitali:

Nemške in naše čete stoje že pred Vidmom. V gorah severozahodno Čedada hitro napredujejo. Pri izlivu Soče, kjer so na Zdobi stale laške baterije, stoje že avstrijske čete.

Kormin in Tržič vzeta.

Ladje z angleškimi topovi so Lahi rešili, vzdani topovi velikani pa so ostali. Laška koroška bojna črta je omajana; utrjene postojanke od Trbiža in Pontablja, na Plöckenu ter na Velikem Palu so zavzete.

Do ponedeljka je bilo javljenih okoli 130.000 laških ujetnikov in nad 900 topov. Operacije sta vodila generalni polkovnik pl. Borojevič in nemški general Oton pl. Below,

Dne 29. t. m. je bil naš cesar že v Gorici!

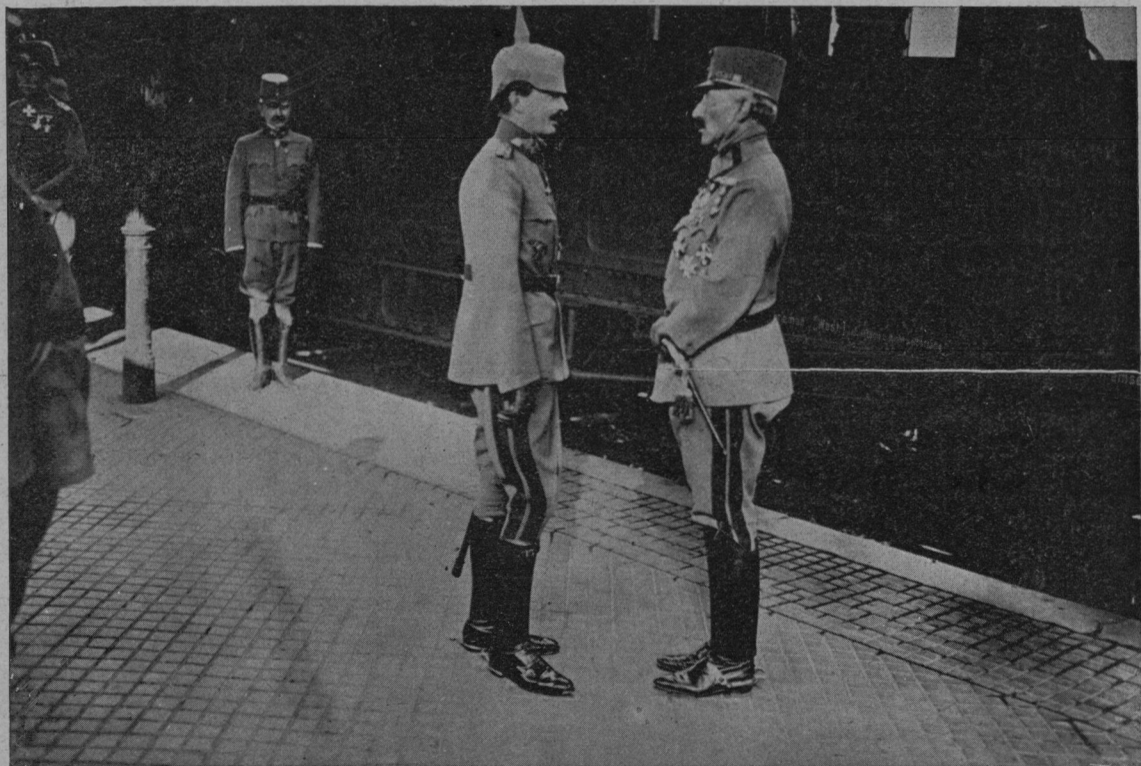
Nemški cesar Viljem (v avstrijski uniformi) gost našega cecarja, v gališkem mestecu Dziedic, kjer se je ustavil iz Rumunije se vračajoč.

častnikov ujetih, 450 laških topov zaplenjenih, vojni plen živil, streliva, strojnih pušk i. dr. ogromen!

Vzlic temu, da so imeli Lahi okoli 5000 topov, med njimi 500 angleških in francoskih velikanov, je Cadorna popolnoma pobit, njegove armade beže in v Rimu je že padlo Bosellijevo ministrstvo. Vprašanje nastaja, ali zdaj ne izbruhne v Italiji revolucija kakor v Rusiji, saj so se bunila že zadnje mesece razna mesta, zlasti Turin in Milan. 12. soška bitka je prinesla Lahom najgroznejšo katastrofo, ki je ni nihče pričakoval. Enajst bitk je dobil naš genijalni Borojevič največ po zaslugi jugoslovanskih in drugih slovanskih polkov, — 12. bitko pa je vodil sam naš cesar. Izdatna pomoč, ki jo je poslal našemu cesarju nemški cesar, je odločila današnjo zmago, ki je povsem enaka zmagi zveznikov nad Rusi pri Gorlicah 1. 1915. Takrat so naše in nemške čete prav tako prebile ruske postojanke in s tem odločile poraz Rusov, ki se še do danes ne da in ne bo dal več popraviti.

V nedeljo zvečer smo že čitali:

Italijani so čisto vse izgubili, kar so v enajstih soških bitkah priborili! — Armadi vojvoda Aosta in generala Capelle sta premagani!

Nemški in naš cesar na kolodvoru dziediškem pred odhodom vlaka.

Osrain

Zmes.

Poslužen. — Igralec (kot kralj Rihard III. na odru): „Konja, konja za kraljestvo!“

Neki poslušalec v parterju: „Ali bi osel ne bil dober?“

Igralec: „Tudi! Le sem pridite!“

Zapeljivo. — Sodnik (gospodični): „Koliko let imate?“

Gospodična: „Štejem 25 spomladi.“

Sodnik: „Koliko jih pa ne štejete?“

Nesrečno leto. —

Gospod (pripovedujoč prijatelju): „Na spomlad 1. 1878 se prav dobro spominjam; 7. maja je bile veliko neurje, 9. maja velik požar, 13. maja sem se pa oženil! Vidiš, same nesreče!“

Dolge minute. — „Otroci! Kje so vam pa mati?“

Otroci: „Pred dvema urama so šli k teti za pet minut.“

Ni razumel. — Vldar: „Slišal sem, da je bil požar pri vas.“

Župan: „Da, „gasili“ smo; le malo preveč smo bili veseli.“

Za kratek čas. — Potnik: „Stražar, povejte mi: ali ni v tem gnezdu res nič zabave?“

Stražar: „Skoro ne vem. Kvečjemu, če se daste malo aretirati.“

Zasačen. — „Draga Lenka, če me danes ne bo h kosilu, naznanim ti z depešo.“

Lenka: „Ne bo treba. Jaz sem ti jo že iz suknje potegnila.“

Moč navade. — „Danes sem se vozil v balonu. O kako je na zemlji vse mičkeno!“

Rozina: „Pa mi nisi ničesar prinesel?“

Razvaline cerkve v Renčah, vasi v goriški okolici. Kaj so bila pustošenja Vandalov v Rimu, Hunov, Tatarov in starih Madjarov po Evropi proti divjanju svetovne vojne 1. 1914—1917!

BLAŽ JANČAR

pleskarski mojster

več let pri tvrdki BRATA EBERL, se pripočam slavnemu občinstvu kot invalid za stavbena in pohištvena dela.

Delavnica: Oražem, Breg št. 6.

Franc Drobnič

v Laškem Trgu

kupi vsako množino bukovih ali borovih drogov (švelarjev) po K 7.50 komad. Kupi pa tudi vsake vrste drugi les in deželne pridelke po najvišji ceni.

Zavod za masiranje

Poljanskacest a 7

negovanje obraza, prsi, las in rok.

Zaloga Schröder-Schenkejevih preparatov.

Sijajno bodočnost

imajo turške in nove srečke avstrijskega Rdečega križa vsled svoje vedno zvišujoče se denarne vrednosti! Vsaka srečka zadane! Glavna dobitka znašata čez

1,000.000 kron!

Natančno pojasnilo z igralnim načrtom razpošilja brezplačno: Srečkovno zastopstvo 3 Ljubljana.

KONJAK

iz vin lastnega pridelka destilirano, pri slabostih vsled starosti in težkočah v želodcu že več stoletij sloveč kot krečilo za ohranitev življenja. Razpošilja 12 let starega 4 pollitrske steklenice franco po pošti za 60 kron, mladega triletnega, čudovito učinkujočega kot bo lajšajoče vrbalno sredstvo pritriganju po udih, Francovo žganje, 4 pollitrske steklenice za 48 kron. Vino od 56 litrov naprej. Beli rizling in rdeči burgundec po K 4.60 liter.

Benedikt Hertl

graščak, grad Goliče, Konjice, Štajersko.

ZAMAŠKE

šampanjske zamaške, rabljene, ne strte, plačam 70 vinarjev kos. Rabljene zamaške steklenic 6 kron za kilo. Te vrste prevzamem po povzetju in ni treba poprej povprašati. Kupim nove zamaške po vzorcih za najvišje cene.

KASZIRER EMIL, Budapest, VII., Alpar-utca 10. poleg Garay-tér.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las ki rdeče, svetle in sive lase in brado za trajno temno barva. 1 steklenica s poštnino vred stane K 2.70.

Rydyol je roznata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 2.45. Povzetje 55 vinarjev več. Naslov za naročila:

Jan Grolich, drogerija pri angelju v BRNU št. 645, Moravsko.

Divji kostanj in želod

kupuje po dnevnih cenah tvrdka:

Viktorija Panholcer

Pražakova ulica 4. LJUBLJANA.

Priporočam svojo zalogo

tropinovca, brinja in vinskega jesiha.

Razpošiljam

pristno istrsko vino za protivrednost živeža: krompir, fižol, repo, zelje, i. t. d.

Ivan Geržinič,

Hum, pošta Roč, Istra.

Oklic kmetovalcem!

Bliža se čas setve lanu.

Vsak kmetovalec naj si od pridelanega lanenega semena pridrži za setev le najboljše. Kdor nima semenskega lanenega semena ali pa ne zadosti, naj se obrne na naše pooblaščenke, ki mu bodo seme sporazumno z nami pravočasno preskrbeli. Naša glavna zastopnika za Kranjsko sta gg. Mihael O m a h e n in F. S. Škrabar, oba v Višnji Gori na Dolenjskem.

Dolžnost vsakega kmetovalca je, da letos vsaj še enkrat toliko lanu poseje, kot pretečeno leto; dolžnost vsakega, ki dosedaj ni lanu sejal, je, da se obrne na naše posredovalce in zahteva seme ter kolikor mogoče veliko lanu poseje!

Da kar največ lanenega semena in prediva pridelamo, ni le v prid vsakega posameznega kmetovalca, temveč tudi v splošno državno korist, kajti naše predivo in laneno seme nam je v veliki meri pripomoglo, da so se gotovi načrti sovražnikov izjalovili; pa tudi po vojski velike važnosti, da bomo imeli sami zadosti prediva in lanenega semena, ter postanemo vsled tega neodvisni od sedaj nam sovražnega inozemstva, kar bo zopet kmetovalcem le v korist.

Zato Vas prosimo, zahtevajte od naših pooblaščenec vprašalne pole, ki jih kar najhitreje in natančno izpolnite, ter oddajte pristojnemu županstvu, da na ta način dobimo natančen pregled in da nam bo mogoče Vas pravočasno podpirati z novim semenskim lanenim semenom!

Avstrijska centrala za predivo, Trautenau.

STAVCE

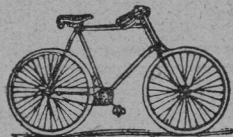
sprejme D. Hribarjeva (A. Pesek)
tiskarnav Ljubljani, Dunajska c. 9.

V kratkem izide v založbi „Umetniške propagande“ v Ljubljani
: : : STENSKA SLIKA : : :

Slovenska Madona

po orig. znanega umetnika Fr. Klemenčiča. Umetniško v barvah, na karton izvršena reprodukcija meri brez okvirja 65x78 in velja za naročnike, ki se prijavijo do konca tega meseca 20 K, v bogato pozlačenem okvirju 50 K. Po izidu slike bo znašala cena brez okvirja 25 K, z okvirjem 60 K. Zaboj in ovojnina za pošiljatev po pošti (železnici) se zaračuna po lastni ceni ali pa vzame nazaj. Zahtevajte prospekte in pojasnila v salonu „Umetniške propagande“ v Ljubljani, Sodna ulica šte. 5.

F. BATJEL prej v Gorici. LJUBLJANA, Stari trg 28

Moška in ženska dvokolesa še s staro pnevmatiko šivalni in pisalni stroji, gramofoni, električne žepne svetilke.

Najboljše baterije.

Posebno nizke cene za preprodajalce.

Mehanična delavnica
na Starem trgu št. 11.

Suhe gobe (jurčke)

lepo sušene kakor tudi prazne vreče, brinjevo olje, lešnike in orehe kupuje po najvišjih dnevnih cenah

M. Rant, Kranj

prva eksportna tvrdka deželnih in gozdn. pridelkov.

Za begunsko taborišče se rabi in kupi dobro ohranjene

ŠIVALNE STROJE!

Ponudbe z naslovom in ceno sprejema po dopisnici ali osebno tvrdka

IGNAC VOK, LJUBLJANA,
specijalna trgovina šivalnih strojev in koles,
: : : SODNA ULICA ŠTEV. 7. : : :

Josip Jug

pleskarski in likarski mojster
Ljubljana, Rimska c. 16.

se priporoča cenjenemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Jamčim da delam samo s pristnim firnežem.

Solidna in točna postrežba.

Kislo vodo, vino in sadjevec

razpošilja

A. OSET, pošta Guštanj, Koroško.

Kupim vse vrste zamaške, steklenice in sode.

Zamaške

nove in stare, kupi vsako množino tvrdka
Ljubljanska industrija probkovih zamaškov
JELAČIN & KO. LJUBLJANA

Vizitke

elegantne in poceni tiskarne
Drag. Hribarja v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 9.

Mošt iz jabolk in hrušk

na debelo prodaja:

„Izvoz lesa in sadja“, Gradec,
ALBERT WALLAND, Marschallgasse 13.

Proda se tudi:

1 bencinmotor 12 PS, 1 bencinmotor 16 PS, 2 bencinmotorja 20 PS
1 motor na sur. olje 20 PS v prav dobrem stanju.

Zaloga pohištva
VIDO BRATOVŽ
Stari trg 5
LJUBLJANA

Največja slovenska hranilnica:

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3

je imela koncem leta 1916 vlog K 55,000.000.—,
hipotečnih in občinskih posojil 30,600.000.—,
rezervnega zaklada „ 1,500.000.—.

Sprejema vloge vsak delavnik **4%** večje in nestalne vloge in jih obrestuje najvišje po pa po dogovoru.

Hranilnica je **pupilarno varna** in stoji pod kontrolo **c kr. deželne vlade.**

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5%, izven Kranjske pa proti 5 1/4% obrestim in proti najmanj 1% oziroma 3/4% odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno **Kreditno društvo.**

Zahtevajte slovenski cenik! — naslov za pisma: **JOS. PETELINC, Ljubljana.**

Priporoča se tvrdka

JOS. PETELINC

: : : : **tovarniška za'oga šivalnih strojev.** : : : :

Sfrojil v raznih opreham in sistemih, priproste kakor luksus opreme vedno v zalogi.
Pouk o umetnem vezenju brezplačen.

LJUBLJANA, blizu frančiškanskega mostu levo ob vodi, 3. hiša

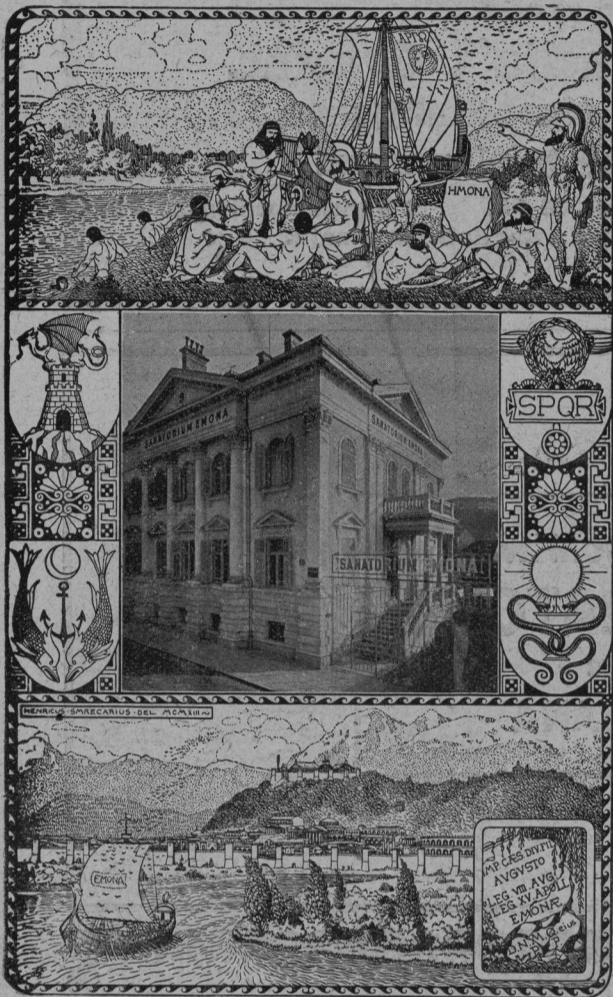
10 letna pismena garancija

10 letna pismena garancija

CRESCEDES FORTIS

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠNICA.

LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEF-ZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ

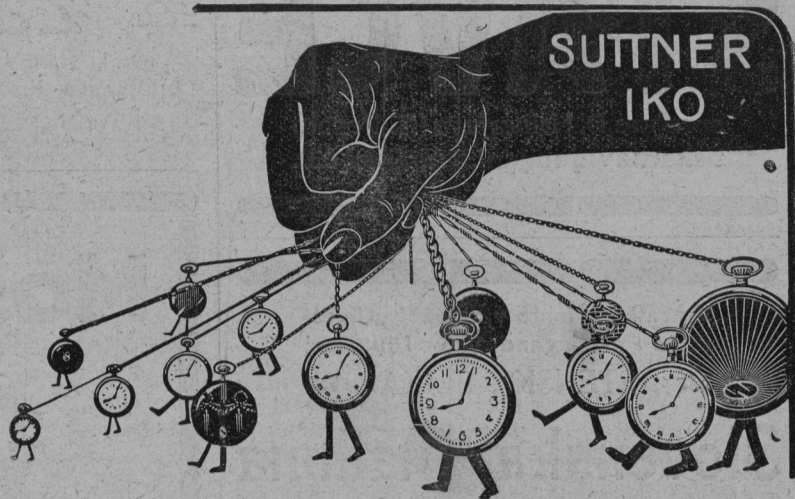

Selenburgova ulica 1
(zraven trgovine Tičar)

Špecijalna trgovina bluz

Antonija Sitar

Dobro 'IKO' uro

vsak občuduje in zaželi, kajti ona je
mojstrsko delo urarske umetnosti!

Razpošilja se po povzetju, — Neugajajoče zamenjam!

Velika izbira ur, verižic, prstanov, le-
potičja, daril itd. v velikem

krasnem ceniku,

katerega zahtevajte zastoj in poštnine
prosto.

:: Vse ure so natančno preizkušene ::

Lastna znamka 'IKO' svetovnoznana.

- Št. 99410 Kovinasta anker Roskopf ura K 12'40
- št. 99449 Roskopf ura, grav. močna, 2 pokrova K 18'60
- št. 99600 Radijska žepna ura ponoči sveteča K 16'20
- št. 99865 Kovinasta verižica K 1'60
- št. 99645 Uhani američanski double zlato K 3'40
- št. 99022 Srebr. rožni venec K 9'50

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Svetovna razpošiljalnica

H. Suttner samo v Ljubljani št. 5

Nobene podružnice. Svetovnoznana radi razpošiljanja dobrih ur. Nobene podružnice.

Vsaka gospa
naj čita moje zanimivo navo-
dilo o modernem

negovanju prsi.

Uspesen svet pri pomanjkanju in opešanju obilnosti! — Pišite zaupno **IDI KRAUSE, Presburg (Ogrsko) Schanzstrasse 2, Abt. 95.** — Ne stane nič.

Priporoča se

:: umetna knjigoveznica ::

IVAN JAKOPIČ

:: LJUBLJANA. ::

Slav. občinstvu in gosp. trgovcem priporočam

slamnate čevlje (šolne)

in slamnate podplate za v čevlje

katere sem začel izdelovati, tako da ustrezem lahko vsaki zahtevi. Ker je druga obutev tako draga, bode ta za osebe, ki imajo opravilo v sobah, prav dobro došla. Naj vsakdo poskusi!

FRANC CERAR, tovarna slamnikov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani.

Mazilo za lase

varstvena znamka Netopir

napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ulici 200 ali pa v trafiki pri farni cerkvi. V 3 tednih zrastejo najlepše lase. Steklenica po 4 in 5 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las. — **Za gotovost se jamči. — Zado- stuje steklenica.** — Spričevala na razpolago.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

:: Delniška glavnica 8,000.000 kron. :: **STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 2.** **Rezervni fondii okroglo 1,000.000 kron.**

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na vložne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najugodneje.

2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Naročnina za list 'Tedenske Slike': za Avstro-Ogrsko: 1/4 leta K 3'80, 1/2 leta K 7'50, celo leto K 15.—; za Nemčijo: 1/4 leta K 5.—, 1/2 leta K 10.— celo leto K 20.—; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 24.—. Za ameriko letno 5 dolarjev.

Uredništvo in upravnništvo Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 10, Inadstropje